

I. NỘI DUNG

1. Thể loại, kiểu văn bản

- Văn bản nghị luận
- Truyện ngắn

2. Tiếng việt

- Trạng ngữ
- Từ Hán Việt
- Các biện pháp tu từ

3. Làm văn

- Viết bài văn tả cảnh sinh hoạt
- Viết bài văn trình bày ý kiến về một hiện tượng đời sống

II. LUYỆN TẬP

Bài tập 1: Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi:

“Mỗi một người đều có vai trò trong cuộc đời này và đều đáng được ghi nhận. Đó là lí do chúng ta không vì thèm khát vị thế cao sang này mà rẻ rúng công việc bình thường khác. Cha mẹ ta, phần đông, đều làm những công việc rất bình thường. Và đó là một thực tế mà chúng ta cần nhìn thấy. Để trân trọng. Không phải để mặc cảm. Để bình thản tiến bước. Không phải để tự ti. Nếu tất cả đều là doanh nhân thành đạt thì ai sẽ quét rác trên đường phố? Nếu tất cả đều là bác sĩ nổi tiếng thế giới thì ai sẽ là người dọn vệ sinh bệnh viện? Nếu tất cả đều là nhà khoa học thì ai sẽ là người tưới nước luống rau? Nếu tất cả kĩ sư phần mềm thì ai sẽ gắn những con chip vào máy tính? Phần đông chúng ta cũng sẽ là người bình thường. Nhưng điều đó không thể ngăn cản chúng ta vươn lên từng ngày.

(Nếu biết trăm năm là hữu hạn - Phạm Lữ Ân)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2. Chỉ ra và nêu tác dụng của điệp ngữ được sử dụng trong đoạn văn.

Câu 3. Em có đồng ý với quan điểm: “Mỗi một người đều có vai trò trong cuộc đời này và đều đáng được ghi nhận” không? Vì sao?

Câu 4: Em rút ra cho mình những bài học nào sau khi đọc đoạn văn?

Bài tập 2: Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi:

Đọc sách là sinh hoạt và nhu cầu trí tuệ thường trực của con người có cuộc sống trí tuệ. [...] Không đọc sách tức là không còn nhu cầu về cuộc sống trí tuệ nữa. Và khi không còn nhu cầu đó nữa, thì đời sống tinh thần của con người nghèo đi, mòn mỏi đi, cuộc sống đạo đức cũng mất luôn nền tảng. Đây là một câu chuyện nghiêm túc, lâu dài và cần được trao đổi, thảo luận một cách cũng rất nghiêm túc, lâu dài. Tôi chỉ muốn thử nêu lên ở đây một đề nghị: Tôi đề nghị các tổ chức thanh niên của chúng ta, bên cạnh những sinh hoạt thường thấy hiện nay, nên có một cuộc vận động đọc sách trong thanh niên cả nước; và vận động từng nhà gây dựng tủ sách gia đình.

Gần đây có một nước đã phát động phong trào trong toàn quốc mỗi người mỗi ngày đọc lấy 20 dòng sách. Chúng ta cũng có thể làm như thế, hoặc vận động mỗi người trong mỗi năm đọc lấy một cuốn sách. Cứ bắt đầu bằng việc rất nhỏ, không quá khó. Việc nhỏ đấy nhưng rất có thể là việc nhỏ khởi đầu một công cuộc lớn.

(Theo Nguyễn Ngọc, Một đề nghị, tạp chí Điện tử Tiasang.com.vn, ngày 19-7-2007)

Câu 1 Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên.

Câu 2. Theo đoạn trích, hậu quả của việc con người không còn nhu cầu về cuộc sống trí tuệ là gì?

Câu 3. Theo em “việc nhỏ” và “công cuộc lớn” mà tác giả đề cập đến trong đoạn văn là gì?

Câu 4. Rút ra thông điệp ý nghĩa nhất với em qua đoạn trích và lí giải.

Bài tập 3: Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

Câu chuyện về củ khoai tây

Một ngày nọ, thầy giáo yêu cầu mỗi chúng tôi mang một túi nilông sạch và một bao tải khoai tây đến lớp. Sau đó, thầy bảo mỗi lần chúng tôi không tha thứ lỗi lầm cho người nào đó thì hãy chọn ra một củ khoai tây, viết tên người ấy và ngày tháng lên đó, rồi bỏ nó vào túi nilông. Sau vài ngày, túi của nhiều người trong lớp đã bắt đầu nặng dần.

Sau đó, thầy lại yêu cầu chúng tôi phải luôn đeo cái túi đầy bên mình dù đi bất cứ đâu, ngủ hay làm việc. Sự phiền phức khi phải mang vác một cái túi chứa hàng chục củ khoai tây khiến chúng tôi càng cảm nhận rõ ràng gánh nặng tinh thần mà mình đang chịu đựng. Không những thế, chúng tôi còn phải luôn để tâm đến nó, nhớ đến nó và nhiều khi phải đặt nó ở những chỗ chẳng tế nhị chút nào.

Qua thời gian, khoai tây bắt đầu phân hủy thành một thứ chất lỏng nhầy nhụa và chúng tôi không muốn mang nó bên mình nữa...

(Theo www.thuvienbinhthuan.com.vn, 04/9/2018)

Câu 1. Theo lời người kể, thầy giáo yêu cầu họ viết những gì trên củ khoai tây?

Câu 2. Nêu ra những phiền phức mà túi khoai tây đã gây ra cho người đeo nó.

Câu 3. Nêu ý nghĩa của câu văn sau: "*Sau vài ngày, túi của nhiều người trong lớp đã bắt đầu nặng dần*".

Câu 4. Thông điệp ý nghĩa mà câu chuyện muốn gửi gắm là gì?

Bài tập 4: Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi:

Tôi được tặng một chiếc xe đạp leo núi rất đẹp nhân dịp sinh nhật của mình. Trong một lần tôi đạp xe ra công viên chơi, một cậu bé cứ quần quanh ngắm nhìn chiếc xe với vẻ thích thú và ngưỡng mộ thực sự.

- Chiếc xe này của bạn đấy à? - Cậu bé hỏi.

- Anh mình đã tặng nhân dịp sinh nhật của mình đấy. - Tôi trả lời, không giấu vẻ tự hào và mãn nguyện.

- Ô, ước gì tôi.. - Cậu bé ngập ngừng.

Dĩ nhiên là tôi biết cậu bé đang nghĩ gì rồi. Chắc chắn cậu ấy ước ao có được một người anh như thế. Nhưng câu nói tiếp theo của cậu bé hoàn toàn nằm ngoài dự đoán của tôi.

- Ước gì tôi có thể trở thành một người anh như thế! - Cậu ấy nói chậm rãi và gương mặt lộ rõ vẻ quyết tâm. Sau đó, cậu đi về phía chiếc ghế đá sau lưng tôi, nơi một đứa em trai nhỏ tật nguyền đang ngồi và nói:

- Đến sinh nhật nào đó của em, anh sẽ mua tặng em chiếc xe lăn lắc tay nhé.

(Hạt giống tâm hồn - Nhiều tác giả. Quyển 4. NXB tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh, 2010)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính trong văn bản trên.

Câu 2. Quà tặng nào của nhân vật tôi khiến cậu bé thích thú và ngưỡng mộ?

Câu 3. Cậu bé ước trở thành người anh thế nào?

Câu 4. Văn bản trên gửi đến chúng ta thông điệp gì?

Bài tập 5: Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi:

“Một người đàn ông dừng lại trước cửa hàng bán hoa để đặt mua hoa và gửi điện hoa về cho mẹ, người đang sống cách anh 200 dặm. Khi bước ra khỏi ô tô, anh chú ý đến một bé gái đang ngồi khóc nức nở. Anh đến để hỏi xem có điều gì không ổn và bé gái trả lời: “Con muốn mua tặng một bông hồng đỏ cho mẹ. Nhưng con chỉ có bảy mươi lăm xu, mà một bông hồng giá tới hai đô la.”

Người đàn ông mỉm cười rồi nói: “Lại đây nào, chú sẽ mua cho con một bông hồng”. Anh mua cho bé gái một bông hồng và đặt hoa gửi tặng mẹ anh. Khi họ chuẩn bị đi, anh đề nghị được đưa cô bé về nhà. Bé gái trả lời: “Vâng ạ. Chú có thể dẫn cháu đến gặp mẹ cháu”. Cô bé chỉ đường cho anh tới một nghĩa trang rồi cô đặt bông hồng lên trên một phần mộ mới xây.

Người đàn ông quay lại tiệm hoa, hủy bỏ dịch vụ điện hoa, rồi cầm bó hoa và lái xe hơn 200 dặm để về nhà tặng mẹ anh.

(Trích *Quà tặng cuộc sống*)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính trong đoạn trích trên.

Câu 2. Nêu nội dung chính của văn bản.

Câu 3. Theo em, vì sao người đàn ông hủy bỏ dịch vụ điện hoa, rồi cầm bó hoa và lái xe hơn 200 dặm để về nhà tặng mẹ?

Câu 4. Từ nội dung văn bản trên, em rút ra được bài học ý nghĩa gì cho bản thân?

Bài tập 6: Tìm từ Hán Việt trong các câu sau và giải thích nghĩa

a. Lòng tôi rộng nhưng lượng trời cứ chật

Không cho dài thời trẻ của nhân gian.

(Xuân Diệu)

b. Tương tư thức mấy đêm rồi,

Biết cho ai, hỏi ai người biết cho

(Nguyễn Bính – Tương tư)

a. Thái bình tu trí lực

Vạn cổ thư giang san

(Trần Quang Khải)

Bài tập 7: Cho các từ sau: *cha mẹ, anh em, phụ mẫu, to lớn, huynh đệ, thi sĩ, đất nước, sông núi, sơn hà, nhân loại, năm học, niên khóa, núi rừng, nhà thơ, sơn lâm, loài người, giang sơn, vĩ đại.*

- a) Xếp các từ trên vào 2 nhóm: từ thuần Việt, từ Hán Việt.
- b) Xếp các từ thuần Việt, Hán Việt sau thành các cặp từ đồng nghĩa.
- c) Đặt câu với một trong các từ Hán Việt.

Bài tập 8: Chỉ ra và cho biết chức năng của trạng ngữ ở từng câu sau:

- a. *Từ khi biết nhìn nhận và suy nghĩ, tôi dần dần hiểu ra rằng, thế giới này là muôn màu muôn vẻ, vô tận và hấp dẫn lạ lùng.*
- b. *Giờ đây, mẹ tôi đã khuất và tôi cũng đã lớn.*
- c. *Dù có ý định tốt đẹp, những người thân yêu của ta đôi lúc cũng không hẳn đúng khi ngăn cản, không để ta được sống với con người thực của mình.*
- d. *Khi mùa thu sang, khắp nơi, cây cối dần chuyển sang màu vàng.*
- e. *Những ngày giáp Tết, trong các chợ hoa, mọi người tấp nập mua sắm đồ mới.*
- f. *Vì chủ quan, nhiều bạn làm bài kiểm tra chưa tốt.*
- g. *Nhằm giáo dục ý thức bảo vệ môi trường cho học sinh, các trường đã tổ chức nhiều hoạt động thiết thực.*
- h. *Bằng những bài giảng hay, thầy giúp chúng em ngày càng thích môn Lịch sử được cho là khô khan này.*

BGH xác nhận

Nhóm trưởng (TTCM)

GVBM

Tạ Thúy Hà

Nguyễn Thị Kim Thanh

Nguyễn Thị Ngọc Anh